

MYTEN SOM SCENKONST

Prins hatt under jorden

Kära sagoberättare!

Du är en av dem som kommer delta i forskningsdelen/förstudien i Strandteaterns kulturutvecklings projektet "Myten som scenkonst" 2020 med stöd av Region Halland.

Sagan vi kommer att fördjupa oss i är **Prins Hatt under jorden**.

Ni berättare kommer ha en aktiv medverkan i den praktiskt forskningsdelen kring sagans förvandling och hur sagan påverkar barn och unga med ledning av Maria Ehrenberg, sagoforskare och Lene Brok, berättare och psykolog.

Vi hoppas att ni som deltar i studien efter projektet skall känna er mer bekväma att använda er av muntligt berättande. Kanske upptäcker ni nya möjligheter för muntligt berättande i er ordinarie verksamheten. Projektet skall verka som en dörröppnare för nya och fler möjligheter att tolka sagor än populärkulturens.

Vi hoppas kunna ge inspiration till att använda folksagan i muntligt berättande för barn, som psykologiskt verktyg för att stärka självkänsla, empati och social förståelse samt att stärka demokrati på individnivå. Detta genom att aktivt arbeta med att skapa egna inre bilder.

Välkomna till uppstart och workshop!

Den 11 september är det uppstart och workshop på Halmstad bibliotek (eller på en Corona anpassad webbaserad plats).

Ni har då kortat ner sagan till att den tar max 10 minuter att berätta, med hjälp av Maria Ehrenbergs frågor och lärt känna sagan med hjälp av Lene Broks minnestekniker. Allt finner ni i deras hälsning längre ner i detta brev.

När vi ses i september kommer Lene Brok att gå igenom olika övningar, hjälpa oss att känna oss bekväma med att berätta muntligt och ge oss verktyg som vi kan ta med oss och använda vid de tillfällen vi sedan berättar sagan.

Under hösten får vi praktisera att berätta "Prins Hatt under jorden" för barn i målgruppen 6-9 år (andra målgrupper går också bra) vid ett fungerande antal tillfällen.

Maria Ehrenberg kommer dyka upp någon gång hos de flesta av oss och lyssna på när vi berättar sagan. Hon kommer särskilt att lyssna efter sagans förändring från ursprunglig text till de olika versioner som kommer växa fram hos berättarna, i mötet med publiken. Detta ger underlag till forskningen.

Lene Brok kommer finnas tillgänglig för handledning i berättandet och hur vi kan uppmärksamma barnens upplevelser av sagans bilder och språk.

Vi kommer ha någon form av digital plattform för kommunikation där vi alla kan dela tankar och erfarenheter längst vägen.

Resultat och erfarenheter samlar vi ihop på en utvärderingsdag i slutet på november (datum ej spikat).

Resultatet kring sagans förvandling kommer sedan redovisas som vetenskaplig rapport av Maria Ehrenberg.

Våra gemensamma erfarenheter kring hur barnen upplever sagans bilder bygger en grund för hur Strandteatern kommer utforma en scenkonst-modell, som sedan resulterar i föreställningar och turné.

Ha en riktigt trevlig sommar och tveka inte att höra av er om ni har frågor. Muntligt berättande handlar mycket om att göra sagan till sin egen så strunt i det du inte gillar, förändra, förnya, våga, ha kul!!

Mvh Kristina Sahlberg/Projektledare Strandteatern

Kontakt: ☎ epost: Kristina@strandteatern.se ☎ telefon: 073-89 67 578

Maria Ehrenberg:

Korta ner sagan (max 10 minuter att berätta)

Du har fått en lång text att läsa och du kommer att behöva korta den - på ditt eget sätt. Sagan ska bli din!

Som hjälp kan du ställa följande frågor till texten, kom ihåg att det inte finns något "rätt" svar, nu talar vi om tolkningar:

- Vem ser du som hjälte i sagan?
- Vem ser du som skurk? Och varför?
- Vilken är sagans kärna? Vad handlar den innerst om? (t ex gott mot ont, maktutövning, kärlek)
- Var är "brotten" i sagan? D v s vändpunkterna? Har du någon nytta av dem?
- Vem vill du berätta sagan för? Förskoleklass i Söndrum, berättarcafé i Laholm? Om du känner dina åhörare kanske du redan har en idé om hur du vill utforma din version av sagan.
- Finns det delar i sagan som känns alldeles för ålderdomliga? Finns det något som gäller än idag?

Mycket nöje!

Maria Ehrenberg

Lär dig sagan muntligt.

Lene Brok:

Kære kursudeltager!

Jeg glæder mig til at vi skal mødes på kursus i historiefortælling den 11 september på Halmstad Bibliotek. Jeg sender her en recept på, hvordan man kan lære at fortælle en nedskrevet saga for at kunne fortælle den med sine egne ord.

- Læs sagan et par gange.
- Læg sagan bort og tænk lidt over, hvad der sker i fortællingen.
- Læs sagan igen og fokuser nu på det grove handlingsforløb - hvad sker der i begyndelsen, i det videre forløb og til slut?

- Du kan nedskrive nogle få stikord - eller tag et stykke papir og tegn et kort over de steder, hovedpersonen kommer igennem på sin rejse. Placer dyr, personer eller andre, der er med i sagan.
- Fortæl sagan højt for dig selv med dine egne ord, ikke bogens.
- Tænk over hvilke ord, du vil indlede sagan med. Det er en god måde at komme i gang på.
- Fortæl sagan for nogle få mennesker, en kollega, et familiemedlem eller andre, der gerne vil lytte.
- Fortæl så for en børnegruppe.
- Fortæl sagan FLERE gange, indtil du føler, at den er blevet din fortælling. Den første gang er man næsten aldrig selv tilfreds med resultatet, men fortsæt. Det bliver bedre og bedre!

Jeg sender her endnu en minnesteknik, som du kan anvende, når du skal tilegne dig sagan.

SAGOKARTA

- Giv dig tid til fordybelse, og sørg for ikke bliver forstyrret af andre.
- Tag et stykke papir og rita et sagokarta over det, som hænder i Hatt under jorden.
- Marker sagans personer, landskaber og lokaliteter på kartan.
- Følg hovedkarakteren (prinsessen) fra start til slut gennem landskabet og tænk over, hvad der hænder undervejs.
- Du kan evt. anvende afslappende musik for at forstærke fordybelsen.
- Du kan også forlænge fordybelsen ved at anvende farver på tegningen.
- Da kan der dukke billeder op i dit indre. Det betyder, at du er ved at slippe bogens litterære tekst - og du begynder at kunne se dele af sagan for dit indre som scener i en film.
- Kanske du kanner årstiden, vejret, tid på døgnet, dufte og andre sanseindtryk.
- Nu er du på vej til at gøre sagan til DIN saga.
- Hvis dette ikke sker, skal du ikke fortvivle – for de flestes vedkommende kommer det med lidt øvelse.

Prøv denne øvelse! Det kan være ganske afstressende!

På kursusdagen skal vi øve os i at blive mere sikker i at fortælle sagan.

Det bliver fornøjeligt! Og alle kan være med, uanset forudsætninger. Måske synes I, det danske sprog er vanskeligt at forstå. Men jeg skal tale langsomt og tydeligt. Jeg har flere gange været kursleder på Ljungby Berättarfestival. Så det skal nok gå.

God sommer!
Lene Brok

